

De Reserveofficier

De netwerk- en
belangenorganisatie voor
reserveofficieren, gebouwd op
saamhorigheid en kennis

2026 | 1

- Algemene vergadering 30 mei
- Interview IGK
- TMPT 90 jaar
- Jaap Donker over Coalitie voor Veiligheid
- De Comeback van de reservist

Magazine van de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserveofficieren
Hierin tevens opgenomen het NRFK Magazine

De NRFK en het convenant met het Ministerie van Defensie

Eind 2024 is er na drie jaar van onderhandelen een nieuw convenant met Defensie ondertekend. U kunt het convenant vinden op de website van de NRFK: <https://nrfk-site.e-captain.nl/homepage-nrfk-captain>

In het convenant staat wat het Ministerie van Defensie verwacht van de NRFK en omgekeerd. Ook is opgenomen dat de NRFK ondersteuning krijgt. Deze ondersteuning dient te worden vastgelegd in een jaarlijks in te dienen activiteitenplan. Dit plan ziet er al jaren hetzelfde uit; het is een Excel-sheet, waarin per kolom een activiteit is opgenomen en welke ondersteuning we daarbij van Defensie vragen.

De NRFK en ook Defensie (in casu de directeur DAOG en Hoofd AReS) verkeerden in de veronderstelling dat er jaarlijks een budget van €200.000 voor de NRFK beschikbaar was. Dat bleek helaas niet het geval.

Toch konden veel activiteiten doorgang vinden, omdat die via Dido aangevraagd en uitbetaald werden. Afgesproken is nu dat ondanks het ontbreken van een NRFK budget de activiteiten via Dido gewoon door kunnen gaan.

Activiteiten die niet via Dido aangevraagd kunnen worden dienen middels een AMP bij de OPCO's aangevraagd te worden. Het gaat dan om harde euro's zoals bijvoorbeeld om het Kerstconcert te financieren of om nieuwe trainingspakken aan te kunnen kopen voor onze sporters.

Daar ondervinden we momenteel wat problemen. AReS wil ons wel vooruit helpen maar kan natuurlijk niet beschikken over de budgetten van de OPCO's. Komende weken gaat AReS in het Reservisten Overleg Krijgsmacht bespreken hoe we het activiteitenplan op een voor alle partijen tevredenstellende wijze kunnen gaan uitvoeren.

Ook het format van het activiteitenplan gaat op de schop. Er was te veel onduidelijkheid over de vraag waarom de NRFK aan bepaalde activiteiten wil deelnemen dan wel wil organiseren en wat de meerwaarde is voor de reservist, de NRFK en Defensie.

Daarom wordt het nu een Word-document waarin steeds aangegeven wordt wat de doelstelling is en welke ondersteuning we verwachten.

Deze werkwijze lijkt vooralsnog te bevorderen dat elke aanvrager een eigen document kan indienen, binnen een vastgesteld format. Dit format wordt momenteel door enkele aanvragers (als proef) ingevuld en we zullen dat bij AReS ter goedkeuring voorleggen.

U ziet dat we op allerlei manieren proberen door te kunnen gaan met onze activiteiten. We houden u op de hoogte en wensen u veel succes met deze editie van de Reserveofficier, tevens NRFK Magazine.

Eugenio van Berkom
André Morsman
POC AReS

Uitnodiging

Aan de ereleden en leden van de
Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserveofficieren

Algemene Vergadering Zaterdag 30 mei 2026

Het Hoofdbestuur heeft het genoegen u hierbij uit te nodigen tot het bijwonen van de **Algemene Vergadering** van de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserveofficieren, die gehouden zal worden op:

Zaterdag 30 mei 2026
Locatie Paleis Soestdijk

Aanvangstijd van de vergadering is **13.00 uur**
Tenue: DT / Tenue de Ville
Verwacht einde 17.00

Aanmelding: uiterlijk 22 mei 2026 per e-mail aan: secretaris@kvnro.nl, onder vermelding van:

- Onderwerp: AV2026
- naam, voornaam, afdeling

Indien u verhinderd bent, wil het Hoofdbestuur er u op attenderen dat het mogelijk is om gebruik te maken van een machtiging, om uw stem te laten gelden.

Namens het Hoofdbestuur,

Luitenant ter Zee der 2^e klasse der oudste categorie Ing. W.L. (Wouter) de Wijs, MSc.
Algemeen Secretaris KVNRO

Aankondiging

Algemene Vergadering KVNRO

30 mei 2026

Op zaterdagmiddag 30 mei 2026 vindt de jaarlijkse Algemene Vergadering van de KVNRO plaats. Dit jaar wordt de vergadering gehouden in het voormalig koninklijk Paleis Soestdijk te Baarn.

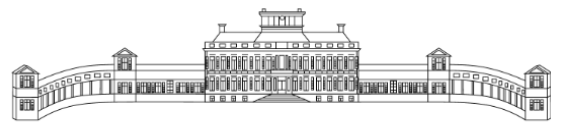
Programma

U wordt tussen 11.45 en 12.00 uur verwacht en verwelkomd door een erewacht van Van Heutsz. Om 12.00 uur start de lunch in de Leuvenzaal voor de leden en hun introducé(e). Om 13.00 uur begint het besloten deel van de vergadering voor de leden in de Waterloozaal. De introducés bezoeken dan een tentoonstelling in het paleis. Om 14.30 uur is er een pauze. De introducés en andere genodigden sluiten dan weer aan. Ook zal er dan een groepsfoto op het bordes worden gemaakt. Aansluitend om 15.00 uur begint het openbare deel van de vergadering in aanwezigheid van de leden, hun introducés en de andere genodigden. Eerst zal de Daan Hogenbirk wisseltrofee aan een veelbelovende jonge reserveofficier worden uitgereikt. Daarna neemt gastspreker bgen Ing. Jaco Brosky EMSD ons mee in de ontwikkeling van het nieuwe Nationaal Territoriaal Commando (NTC). Sinds 1 februari 2026 geeft hij als kwartiermaker vorm aan het nieuwe NTC, vooruitlopend op het commandantschap ervan. Tot slot is er om 16.00 uur een afsluitende borrel tot 17.00 uur.

Locatie

Paleis Soestdijk
Amsterdamsestraatweg 1
3744 AA Baarn

Parkeren is gratis voor onze deelnemers. Het paleis is goed bereikbaar voor mindervaliden.

PALEIS SOESTDIJK

Tenue

Militairen DT2 (batons)
Andere genodigden Tenue de ville

Deelname aan de Algemene Vergadering is gratis. Om financiële en logistieke redenen dient u zich vooraf aan te melden via de inschrijflink die u per e-mail vanuit de KVNRO heeft ontvangen.

Gezien de prachtige locatie en de opzet en inhoud van het programma verwachten wij een hoge opkomst. Daarom raden wij u aan om u en uw introducé snel aan te melden.

Werkgroep AV KVNRO 2026
Jan Willem, Cees, André en Jos

Paleis Soestdijk

Activiteitenkalender 2026

- Vr 24 april 2026 **NRFK Koningsfeest, Grebbelounge, Fort aan de Buursteeg te Renswoude**
Kaarten verkrijgbaar via www.nrfk.nl
- Ma 4 mei 2026 **Dodenherdenking met KVNRO-kransleggingen op verschillende locaties in Nederland**
- Di 12 en wo 13 mei 2026 **75^e Tweedaagse Militaire Prestatietocht (TMPT)**
Jubileumeditie met mogelijkheid deelname te paard
Zie www.kvnro.nl > Activiteiten > TMPT
- Za 30 mei 2026 **Algemene Vergadering KVNRO, Paleis Soestdijk te Baarn**
- Di 21 t/m vr 24 jul 2026 **Vierdaagse van Nijmegen**
Meer informatie via detco4daagse@nrfk.nl
- Za 5 september 2026 **79e Airborne Wandeltocht**
www.airbornewandeltocht.nl
- September 2026 **Long Distance Patrol, Spaanse en Franse Pyreneeën**
- November 2026 **Concert Fanfare Korps Nationale Reserve**
Locatie: Zalencentrum Dorhout Mees te Biddinghuizen
- Di 22 december 2026 **109-jarig jubileum KVNRO**
- Januari 2027 **NRFK Nieuwjaarsreceptie**

Reservisten: Onmisbaar voor de krijgsmacht

Op 18 februari 2026 reisde redacteur Jan Haitsma naar landgoed “De Zwaluwenberg” in Hilversum voor een gesprek met viceadmiraal Boudewijn Boots, de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht (IGK). Tijdens het interview sprak de IGK gepassioneerd over de cruciale rol die reservisten, en specifiek de reserveofficieren, spelen in de Nederlandse krijgsmacht. Hij benadrukte dat Defensie zich hard maakt voor de belangen van de reservist. “Het is voor mij belangrijk om duidelijk te maken waarom er meer reservisten nodig zijn bij Defensie en welke stappen we ondernemen om de nodige verbeteringen door te voeren.”

De kern van de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht

De IGK heeft al meer dan 80 jaar een belangrijke rol binnen de krijgsmacht, met als taak het toezicht houden op de gehele organisatie. Viceadmiraal Boudewijn Boots is inmiddels de vijftiende IGK en heeft vier hoofdtaken. Eén daarvan is Inspecteur-Generaal der Reservisten. “Ik zet me in voor de belangen van de reservist, of het nu gaat om rechtspositie of arbeidsvoorwaarden. Ik ben een onafhankelijk adviseur, zonder officieel mandaat, maar met voldoende statuus om partijen bij elkaar te brengen”, vertelt Boots.

De viceadmiraal brengt jaarlijks meer dan 80 werkbezoeken aan eenheden in binnen- en buitenland. Zowel binnen het ministerie van Defensie, als bij externe bedrijven, waar veteranen en reservisten werken. “Tijdens deze gesprekken neem ik mijn bevindingen mee naar de leiding van Defensie. Dus, wees gerust, de zaken die we in het veld tegenkomen, de uitdagingen maar ook de successen van de reservist, breng ik altijd terug naar de organisatie.”

De veranderende rol van de reservist

In het verleden kwam de reservist in jaarverslagen vaak slechts kort aan bod. Sinds kort is dat aanzienlijk veranderd. “De rol van de reservist binnen de krijgsmacht is van groot belang. Defensie groeit, en reservisten nemen steeds vaker relevante posities in, zowel parttime als fulltime”, legt hij uit.

“Zonder reservisten kunnen we de krijgsmacht niet opschalen. De rol van de reservist is essentieel voor zowel de groei als de veerkracht van onze organisatie.”

“Zonder reservisten kunnen we de krijgsmacht niet opschalen. De rol van de reservist is essentieel voor zowel de groei als de veerkracht van onze organisatie.”

Als we denken aan oplopende spanningen of grootschalige conflicten, dan draait het om de schaalbaarheid van de krijgsmacht. Zonder reservisten kun je die niet op- of afschalen. Waar voorheen de focus vooral lag op de internationale rechtsorde, draait het nu om een krijgsmacht die voorbereid is op langdurige oorlogssituaties. “Een groot conflict duurt niet twee maanden, maar kan vijf jaar duren. We moeten kunnen blijven opereren, en dat kan alleen als we de steun van reservisten hebben”, benadrukt Boots.

Curriculum Vitae

Vice-admiraal Boudewijn Boots

Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht

Vice-admiraal Boudewijn Boots (1964, Veghel) volgde de opleiding tot Stuurman Grote Handelsvaart en trad in 1986 in dienst bij de Koninklijke Marine.

Na een periode bij de mijnendienst, volgde hij de opleiding tot commandocentrale- en navigatieofficier.

In 1998 werd Boots gestationeerd op Curaçao als Hoofd Bureau Operaties van de Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied. In deze functie droeg hij bij aan kustwacht- en drugsbestrijding operaties en militaire bijstandsoperaties als gevolg van orkaanpassages. In 2001 en 2002 volgde een plaatsing als Hoofd Operationele Dienst aan boord van de fregatten Hr.Ms. Van Speijk en Bloys Van Treslong. Na een jaar bij de Marinestaf en het volgen van de Hogere Krijgskundige Vorming werkte Boots als stafofficier operaties bij de Netherlands Maritime Force. Boots was onder meer de lead planner voor de Nederlandse commandoperiode van Task Force 150 in de Indische Oceaan.

In 2006 werd Boots als kapitein-luitenant-ter-zee uitgezonden als Nederlands verbindingsofficier bij de Flag Officer Sea Training in Plymouth (VK). Hierna volgde een individuele uitzending naar Kabul (Afghanistan), waar hij als Chief Force Integration bijdroeg aan operaties Enduring Freedom, International Security Assistance Force en NATO Training Mission Afghanistan.

Van 2011 tot 2013 voerde Boots het commando over Hr.Ms. Evertsen, waarmee hij als vlaggenschip van de Standing NATO Maritime Group 1 deelnam aan de antipiraterij operatie Ocean Shield nabij Somalië.

Na zijn bevordering tot kapitein-ter-zee had Boots van 2013 tot 2015 de leiding over het Sea Training Command, de training voor bemanningen van de schepen van de marine. Vervolgens heeft Boots tot 2018 de functie van Hoofd Operationele Plannen binnen de Directie Operaties van de Defensiestaf vervuld.

Als commandeur was Boots in 2018 en 2019 een jaar commandant van de Standing NATO Maritime Group 2 (SNMG-2), één van de staande vlootverbanden van de NAVO. Eind 2019 werd hij bevorderd tot schout-bij-nacht en ging hij aan de slag als Directeur Operaties bij de Defensiestaf. Hier leverde hij onder meer een substantiële bijdrage aan de Defensie inzet bij de coronacrisis.

Schaalbaarheid van de krijgsmacht

De krijgsmacht groeit, met als doel eind 2030 100.000 mensen in dienst te hebben en in 2035 zelfs 122.000. Dit aantal zal bestaan uit beroepsmilitairen, burgermedewerkers en een aanzienlijk aantal reservisten. Het belang van schaalbaarheid is dagelijks aan de orde binnen de krijgsmacht, aldus Boots.

“Zonder reservisten is een snelle opschaling niet mogelijk. De kracht van de krijgsmacht ligt in haar flexibiliteit en schaalbaarheid. En die wordt vooral mogelijk gemaakt door de inzet van reservisten, die hun ervaring en vaardigheden inbrengen in zowel operationele als strategische functies.”

Defensie is zichzelf aan het heruitvinden. Volgens Boots moeten we naar een krijgsmacht die een oorlog aan kan en kan winnen. “Dat betekent dat we meer nodig hebben; veel meer mensen, voorraden, munitie en slagkracht. Tweede worden is geen optie.”

Boots zegt dat de Commandant der Strijdkrachten alle Defensieonderdelen opdracht heeft gegeven zich voor te bereiden op een oorlogssituatie. “Dit houdt in dat we kijken hoe we slagkracht drie tot vijf jaar kunnen volhouden. Deze plannen worden steeds concreter en dat verwacht de NAVO ook van ons.”

Fulltime of parttime

Volgens de IGK is het verouderd om te denken dat een reservist niet fulltime kan werken, tenzij ze beroepsmilitair worden. Hij ziet dit anders: “Defensie zou juist blij moeten zijn met de mogelijkheid dat reservisten zich fulltime voor een bepaalde periode aan ons verbinden. Vaak brengen zij ervaring mee uit andere sectoren, waardoor zij waardevolle posities kunnen vervullen binnen de krijgsmacht. Het belangrijkste is dat het goed geregeld is voor de reservisten, met duidelijke afspraken over zaken als verzekering en salaris.”

Communicatie

Een veelgehoorde klacht onder reservisten is de gebrekkige communicatie. Er wordt te laat gecommuniceerd of het is onduidelijk. Viceadmiraal Boots begrijpt deze zorgen, maar benadrukt dat communicatie altijd gebaseerd moet zijn op volledigheid en nauwkeurigheid: “We moeten geen onjuiste informatie

verstrekken. Wanneer alles geregeld is, kunnen we communiceren. Ik heb Hoofddirectie Personeel en de Secretaris-Generaal wel geadviseerd om tussentijdse updates te geven, zodat onze mensen én hun thuisfront weten waar we mee bezig zijn. Ook als nog niet alles is afgerond.”

Weerbaarheid

Boots benadrukt dat de samenleving en de krijgsmacht nauw met elkaar verbonden zijn. “Ik geloof niet in een sterke krijgsmacht, zonder een sterke samenleving. Kijk naar Oekraïne. Die twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. We moeten in de samenleving meer de discussie aangaan over weerbaarheid en zelfredzaamheid. Ik noem altijd het voorbeeld dat als je drie jaar geleden in een luchtmacht uniform in de tram stapte, men dacht dat je een controleur was. Als je vandaag in je luchtmacht uniform instapt, komen mensen naar je toe om te vragen hoe groot de dreiging is, of zo’n noodpakket echt nodig is en of je nog tips hebt.” Hij ziet een toenemende omarming van de krijgsmacht in de samenleving, vooral in tijden van crisis. “Ik merk het zelf ook als ik in uniform over straat loop. Stiekem noem ik het voor ons als Defensie wel eens de perfecte tijd om de verkeerde redenen. Je ziet het ook terug in de mensen die belangstelling hebben om bij ons te komen dienen als

reservist, burgermedewerker of beroepsmilitair.” De viceadmiraal zegt dat reservisten een belangrijke rol kunnen spelen in gesprekken over weerbaarheid, net als veteranen. “Zij kunnen lokaal bijdragen aan noodsteunpunten, ordonnansfuncties en andere praktische zaken. Het maakt hen waardevolle gesprekspartners, omdat ze zich verantwoordelijk voelen voor iets groters dan zichzelf.”

Rol van de bonden

Volgens de IGK is het belangrijk dat Defensie samen met de bonden, medezeggenschap en maatschappelijke organisaties in gesprek blijft. “Ik probeer vanuit mijn rol met alle partijen te praten, te luisteren en dan te zeggen wat ik denk dat verstandig is. Ik ga er niet over, maar voel me wel betrokken daarin. We moeten elkaar bij de les houden, praten op de inhoud, werken aan de relatie en verstandig voorwaarts gaan. Liever iets minder hard en verstandig dan te hard.”

Verbetering en geduld

Na het lezen van een aantal klachten van reservisten die de redacteur had meegenomen naar het interview zegt Boots; “Ik zie verbetering maar soms is het leed al geleden. Meer duidelijkheid vooraf zou helpen, maar dit moet wel juridisch worden

getoetst. Het blijft een balans tussen helderheid en zorgvuldigheid, waarbij geduld en begrip van beide kanten nodig zijn.”

Volgens de IGK moeten we aandacht blijven houden voor het gesprek. “Soms spat de emotie eraf, maar als we dat wegfilteren zijn het inhoudelijk goede vragen van de reservisten. Er kan ook een ‘nee’ als antwoord op komen, maar we moeten het er wel over hebben en hier duidelijk over zijn.” De IGK is de ombudsman van Defensie, dus mensen kunnen als last resort altijd nog bij hem terecht. “We moeten wel zorgen voor antwoord. Communicatie is en blijft hierin cruciaal.”

Afsluiting: De reservist is onmisbaar

Viceadmiraal Boudewijn Boots besluit het gesprek met een krachtige boodschap voor alle reservisten: “Jullie doen ertoe! We kunnen en willen niet meer zonder jullie. Jullie zijn de ambassadeurs van de krijgsmacht in de samenleving, en jullie bijdragen zijn onmisbaar. Moedig je omgeving aan om reservist te worden, zodat we het aantal reservisten binnen de krijgsmacht kunnen vergroten.”

Het gesprek met viceadmiraal Boudewijn Boots maakt duidelijk dat de rol van de reservist in de hedendaagse krijgsmacht essentieel is. Niet alleen vanwege de operationele flexibiliteit die zij bieden, maar ook door de brugfunctie die zij vervullen tussen de krijgsmacht en de samenleving. Als we de krijgsmacht willen laten groeien en versterken, is de inzet van reservisten van cruciaal belang. Het is daarom van groot belang dat Defensie, en de samenleving als geheel, de waarde van de reservist blijven erkennen en ondersteunen.

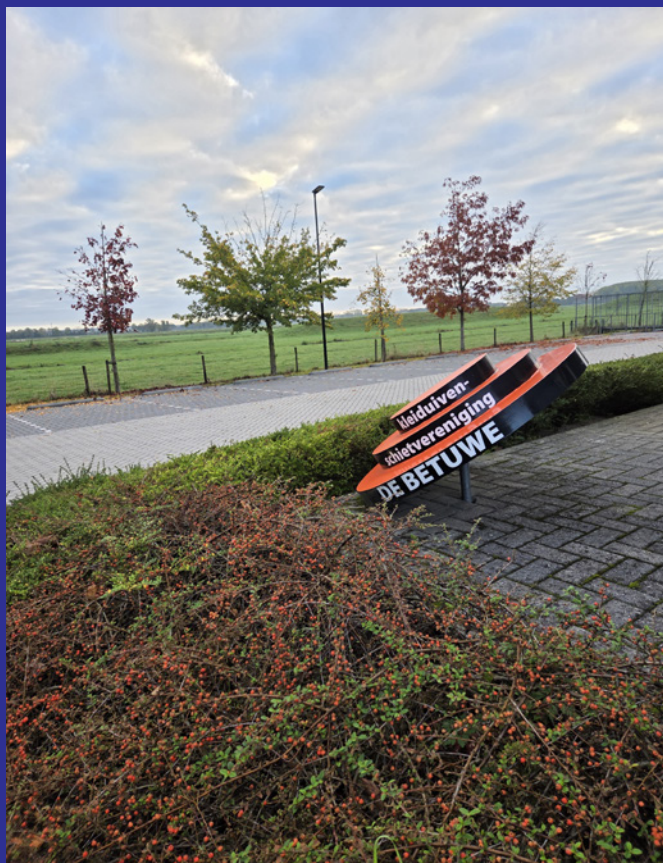

Kleiduivenschieten

Op zaterdag 18 oktober vond de jaarlijkse kleiduivenschietserie van de Afdeling Utrecht plaats. Dit jaar namen zowel afdelingsleden, hun introducés en een AVRMLid deel. Als vanouds was de locatie kleiduivenschietvereniging De Betuwe in Ommeren.

Onder vakkundige begeleiding schoten de deelnemers om beurten met een dubbelloops hagelgeweer vijf verschillende oefeningen met telkens vijf patronen. Doel was zoveel mogelijk kleiduiden te raken.

Het werd de deelnemers niet makkelijk gemaakt. De kleiduiden kwamen rollend over de grond, zijwaarts, omhoog en wegvliegend langs. De deelnemers deden echter niet voor elkaar onder. De resultaten in de allerlaatste oefening gaven definitief de doorslag wie de winnaars waren. Tevreden met de nieuwe inzichten en ervaringen werd gezamenlijk van een welverdiende lunch genoten. En uitgekeken naar de volgende schietserie in oktober 2026.

De locatie in Ommeren

De winnaars bijeen

Vakkundige begeleiding op de baan

Zorgreservist, ook voor militairen buiten dienst

In tijden van crisis moeten zorgorganisaties kunnen opschalen. Denk aan de periode tijdens de coronapandemie. Maar ook tijdens een natuurramp, een grootschalig conflict en/of als militair zorgpersoneel naar het buitenland moet.

De (civiele) Nationale Zorgreserve (NZR) speelt dan een cruciale rol. Deze organisatie beschikt over een netwerk van (oud-) zorgprofessionals en regelt dat deze snel zijn in te zetten. Defensiemedewerkers en burgers kunnen zich ook hiervoor aanmelden als zij een erkend zorgdiploma hebben. Zij kunnen zich vrijwillig inschrijven bij de Nationale Zorgreserve.

Commandant der Strijdkrachten (CDS) generaal Onno Eichelsheim steunt dit initiatief. "Binnen het defensienetwerk bevinden zich veel (oud-)collega's met een zorgachtergrond. Zij kunnen een belangrijke bijdrage leveren tijdens een crisis." Volgens de CDS is een goed gevulde Nationale Zorgreserve belangrijk voor de veerkracht van de maatschappij. "Je deelname versterkt de samenwerking tussen Defensie en de civiele zorgsector. Dit maakt Nederland weerbaarder", benadrukt hij.

Door (oud)zorgprofessionals van Defensie in te zetten bij crises, wordt de continuïteit gewaarborgd van zowel de zorg als de nationale veiligheid.

Hoe werkt het in de praktijk?

De Stichting Extrazorg Samen coördineert het netwerk. De organisatie heeft een systeem voor matching met zorgorganisaties om vraag en aanbod in crisistijd bij elkaar te brengen. Wie zich aanmeldt bij de Nationale Zorgreserve, komt in dit systeem. Deelnemers krijgen kosteloos toegang tot trainingen en bijscholing om kennis up-to-date te houden. Als de nood aan de man is kunnen zij vrijwillig deelnemen. Per situatie wordt bekeken wie waarvoor nodig is.

Zorgreservisten leveren een waardevolle bijdrage aan het versterken van de zorg en het beschermen van wat ons dierbaar is. Zij zijn daarom van essentieel belang in tijden van crisis.

"Je deelname versterkt de samenwerking tussen Defensie en de civiele zorgsector. Dit maakt Nederland weerbaarder"

Aanmelden kan via de website van de Nationale Zorgreserve: <https://wij.nationalezorgreserve.nl/zorgreservisten/default.aspx>

*Hare Majesteit de Koningin,
© Ministerie van Defensie*

Koninklijke reservisten in opleiding

Hare Majesteit Koningin Máxima heeft zich aangemeld als reservist voor de Koninklijke Landmacht. Zij is per 1 februari 2026 per Koninklijk Besluit aangesteld in de rang van soldaat.

Op 4 februari 2026 is zij gestart met de opleiding. De opleiding omvat alle praktische en theoretische militaire onderdelen die nodig zijn om reservist te worden bij de Koninklijke Landmacht. Zij is begonnen met de training 'Mentale Vaardigheden' bij de Koninklijke Militaire Academie, onderdeel van de Algemene Militaire Opleiding (AMO), die alle reservisten volgen.

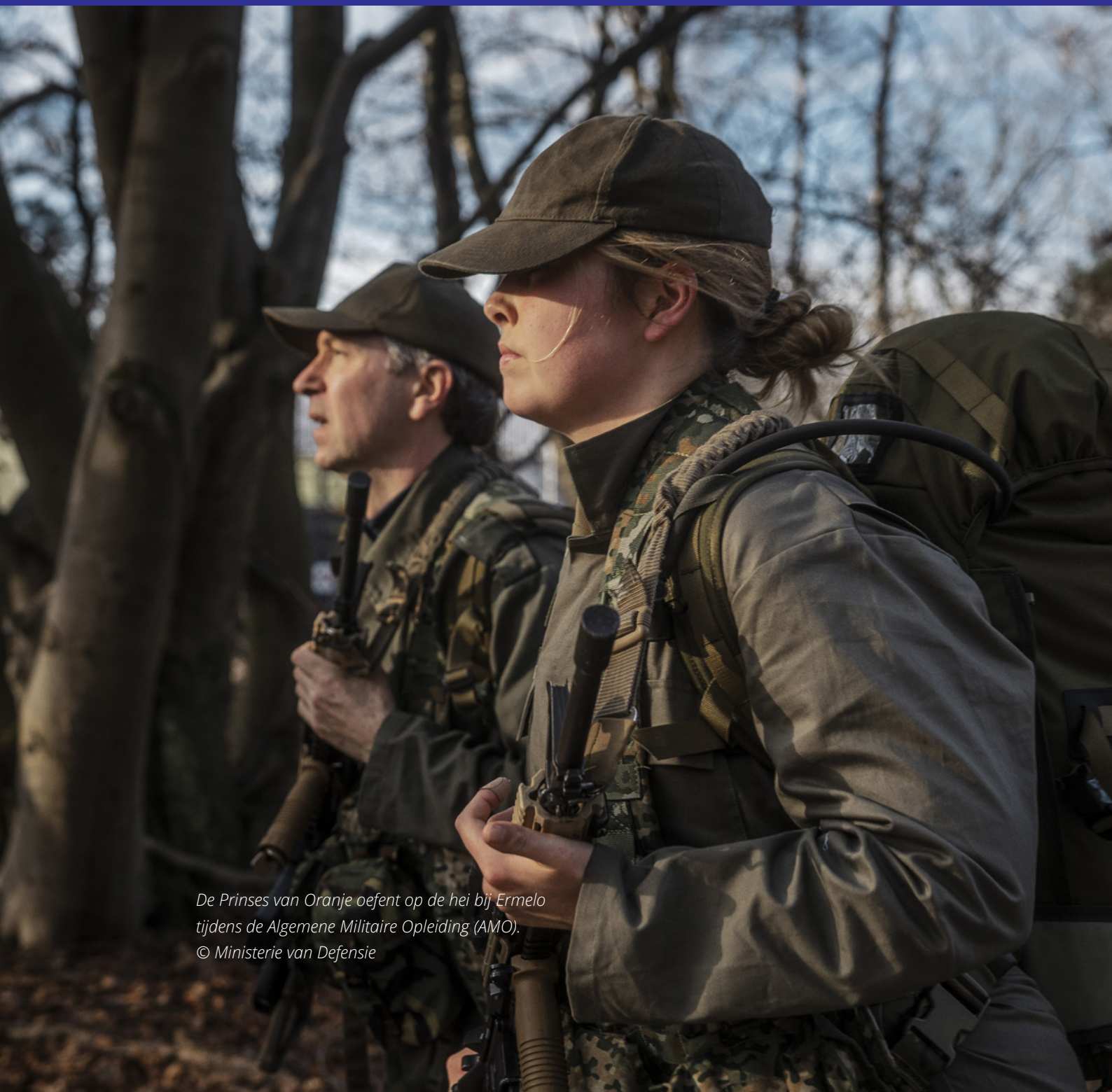
Koningin Máxima heeft ervoor gekozen zich juist

nu aan te melden omdat onze veiligheid niet meer vanzelfsprekend is en zij, net als vele anderen, een bijdrage wil leveren aan die veiligheid. Daarnaast speelt de leeftijdsgrens ook een rol. Op dit moment is het mogelijk tot en met 55 jaar aangesteld te worden als reservist bij de Landmacht. Na afronding van haar opleiding krijgt zij de rang van luitenant-kolonel. Net zoals andere reservisten zal zij zich inzetten op die plekken waar behoefte is.

Hare Koninklijke Hoogheid de Prinses van Oranje heeft op 23 januari 2026 de Algemene Militaire Opleiding (AMO) afgerond en is bevorderd tot korporaal. De AMO is onderdeel van de opleiding die zij volgt aan Defensity College.

Nu zij de AMO heeft afgerond zal de Prinses van Oranje een militair uniform dragen wanneer zij werkzaam is bij defensie. Ze zal haar opleiding vervolgen en is in dat kader momenteel als werkstudent nog verbonden aan de Bestuursstaf van Defensie.

Eerder heeft Zijne Majesteit de Koning de Prinses bij Koninklijk Besluit met ingang van 30 september 2025 aangesteld bij het reservepersoneel van de Krijgsmacht. Zij voert haar werkzaamheden onbezoldigd uit en haar studietijd wordt beschouwd als privé.

*De Prinses van Oranje oefent op de hei bij Ermelo tijdens de Algemene Militaire Opleiding (AMO).
© Ministerie van Defensie*

75e TMPT 2026

12 & 13 MEI HARKAMP

- VERPLAATSING PER FIETS
- VERPLAATSING PER KAYAK
- AFLEGGEN SURVIVALBAAN
- AFLEGGEN HINDERNISBAAN
- SNELMARS 3 KM
- ORIËNTATIEPARCOURS
- KAARTLEZEN PER FIETS OF TE PAARD
- GRANAATWERPEN
- AFSTANDSCHATTEN
- MARS VAN 20/25 KM
- SCHIETPROEF

WWW.TMPT.NL (KVNRO)

Inschrijven: 1 maart

TMPT 90 jaar

In 2026 bestaat de Tweedaagse Militaire Prestatie Tocht (TMPT) 90 jaar en zal dan voor de 75e keer plaatsvinden. Tijd voor een historische terugblik.

De eerste jaren

De eerste TMPT werd in 1936 georganiseerd door de KVNRO om de geoefendheid van de reserve-officier op peil te houden. Nog immer is de TMPT een duo-prestatie voor militairen die twee dagen verschillende oefeningen in militaire vaardigheden uitvoeren. Bij het voldoen aan de prestatie-eisen mag het TMPT-kruis op het militaire uniform worden gedragen.

In de eerste jaren was een traject van 40 km te paard voor beide dagen gepland. Bij de eerste TMPT in 1936 bestond het deelnemersveld uit twaalf deelnemers: vijf beroepsofficieren en zeven reserveofficieren. De prestatietocht hield in het gedurende twee achtereenvolgende dagen per dag, binnen 17 uur, 40 kilometer te paard, 25 kilometer te voet en 60 kilometer per fiets afleggen. Hierbij diende het volledige veldtenuue met gasmasker gedragen te worden. Per onderdeel diende een half uur het gasmasker te worden geplaatst. Verder diende men na de 17 uur op beide dagen een schietproef af te leggen. Eerste algemene leider

“Zonder serieuze training is de tocht, behoudens wellicht voor een enkeling, niet te volbrengen.”

van de TMPT was de reserve eerste luitenant bij het 5e Regiment Veldartillerie A.R. Klein. In die tijd was de achtergrond van de TMPT: “Aan de aanvoerdere van troepen te velde zullen in oorlogstijd hoge eisen worden gesteld aan lichamelijke geoefendheid en uithoudingsvermogen”.

De eerste certificaten voor het behalen van de TMPT werden uitgereikt door de commandant van de 4^e Divisie Generaal-majoor J.J.G. Baron van Voorst tot Voorst, de latere Commandant Veldleger in de meidagen van 1940.

Als kenmerken van de TMPT werd opgetekend: “Prettige kameraadschap met gezamenlijke deelname van zowel beroeps- als reserveofficieren. De drie onderdelen (paardrijden, lopen, fietsen) zijn op zichzelf genomen niet zwaar, maar de combinatie stelt zeer hoge eisen aan de deelnemers. Zonder serieuze training is de tocht, behoudens wellicht voor een enkeling, niet te volbrengen.” In 1937 en 1938 verdubbelde telkens het aantal deelnemers. De derde TMPT in 1938 werd bezocht

Prins Bernhard op de kazerne Crailo in 1938

door ZKH Prins Bernhard. Bij de vierde TMPT in 1939 was Prins Bernhard één van de 71 deelnemers. Vanwege zijn deelname was er veel belangstelling van autoriteiten, pers en publiek. “De belangstelling van ‘t publiek voor de Prins was zo groot dat de Politie zo nu en dan moest ingrijpen om al te enthousiaste toeschouwers op afstand te houden”. Bij deze TMPT was er een belangrijke wijziging. In plaats van 40 km te paard mocht men ook 250 km motorrijden. De prestatie moest wel binnen 17 uur worden afgelegd.

In 1940 en 1941 is de TMPT georganiseerd in voormalig Nederlands-Indië, gehouden onder auspiciën van de toen nog bestaande afdeling van de AVNRO. Verschillende omstandigheden en moeilijkheden hebben ertoe geleid, dat na 1945 deze

belangrijke prestatietocht niet eerder dan 1955 kon worden georganiseerd.

Op 25 en 26 mei 1955 wordt te Amersfoort de zevende TMPT georganiseerd. In verband met de gewijzigde omstandigheden werd het paard definitief vervangen door 125 km auto of motorrijden langs gebaande wegen. Op de eerste dag moet een schietproef worden afgelegd en op de tweede dag een hindernisbaan.

Onder ideale weersomstandigheden startten op 20 juni 1956 159 deelnemers aan de achtste TMPT.

“Aan de aanvoerders van troepen te velde zullen in oorlogstijd hoge eischen worden gesteld aan lichamelijke geoefendheid en uithoudingsvermogen”

Wederom was de Bernhardkazerne te Amersfoort centrum van de activiteiten. Beroepsofficieren en reserveofficieren in werkelijke dienst krijgen voertuigen van rijkswege ter beschikking gesteld. Anderen zijn op eigen vervoer aangewezen.

In 1988 werd tijdens het 40-jarige jubileum de TMPT voor deze speciale gelegenheid opengesteld voor deelname te paard. Uiteindelijk deden er 25 ruiters met paarden mee. Voor beide dagen was een speciaal parcours opgezet. De uitvalsbasis van de TMPT was in die tijd jarenlang Kamp Crailo, een militair oefenterrein in de gemeente Laren.

In 1998 werd de 50e TMPT gehouden in Harskamp.

de TMPT commissie in Harskamp

Tijdens deze editie namen 40 paarden deel gedurende de twee dagen. De organisatie hiervoor lag in handen van ritmeester Arent Modderman, lid van de Militaire Ruitervereniging (MRV) en plaatsvervangend commandant van het Cavalerie Ere-escorte.

De deelnemers behaalden het TMPT-certificaat en het TMPT-kruis. Ook ontvingen ze een bronzen 'stalplak', een gegoten TMPT-kruis van circa 10 centimeter. De kosten van deze TMPT waren erg hoog vanwege de te bouwen paardenstallen.

Naar aanleiding van het succes van de 50e TMPT, en het inzicht dat dat twee keer een route van 40 km voor een paard uit veterinaire oogpunt niet wenselijk is, heeft Arent Modderman in 2000 de eendaagse Militaire Prestatietocht 'Te Paard' (MPT-TP) opgericht. Veel paarden zijn eigendom van de ruiters maar er worden ook veel paarden geleend. Ruiters met paarden die de MPTTP hebben volbracht ontvangen een certificaat 'Force by Horse' en een patch voor op het zadel. Zij ontvangen dus geen onderscheiding die op het militair uniform mag worden dragen.

Eind 20e eeuw

Tot eind jaren 1970/begin jaren 1980 werd de kaartleesopdracht alleen uitgevoerd. In verband met de verkeersveiligheid is hier echter vanaf gestapt. Later werd de mogelijkheid om de rit per motor af te leggen omgezet in een kaartlees oefening die in tweetallen per auto moest worden uitgevoerd en werd de afstand verlengd tot circa 140 km.

In de loop der jaren groeide het aantal deelnemers gestaag en bereikte aan het einde van de tachtiger jaren een maximum van circa 600 deelnemers. In 1993 behaalde reserveofficier der Koninklijke Marechaussee Prins Pieter Christiaan het TMPT-kruis te Woensdrecht. Sinds de in 2003 gewijzigde opzet ging de auto in de ban en wordt per dag circa 90 kilometer per fiets afgelegd.

Hoewel de opzet en eisen in de loop der jaren werden veranderd, bleef een hoog niveau van de combinatie van prestaties gehandhaafd. Tegenwoordig bestaat de TMPT, rekening houdende met afwijkende eisen per leeftijdsgroep, uit de onderdelen: kaartleesopdracht, wandelparcours (15-20-25 km), rijwielparcours (40-50-60 km), schietproef (pistool Glock), afstand schatten, hindernisbaan, survivalbaan, kaartleesopdracht per kajak, snelmars, oriëntatieparcours, kaartleesopdracht per fiets en handgranaatwerpen.

Erkenning en waardering

In 2003 werd het draagrecht van sportmedailles herzien, waarbij Defensie besloot dat het TMPT-kruis een van de vier officiële sportmedailles mocht blijven mits de opzet veranderde, deelname voor alle rangen en standen werd opengesteld en de LO/Sport organisatie van de Koninklijke Landmacht in de TMPT-commissie werd vertegenwoordigd. Aldus geschiedde.

Sinds die tijd kunnen alle (reserve)militairen het TMPT-kruis behalen. Nog steeds is de TMPT een uniek evenement, waarin door tweetallen een militair-sportieve prestatie wordt geleverd in een sfeer van kameraadschap. In de loop der jaren is het aantal deelnemende internationale teams groeiende.

(Met dank aan Lkol (R) tit. b.d. Jan Talen voor zijn input)

Interview met Jaap Donker over Coalitie voor Veiligheid

In november 2025 gaf Jaap Donker, directeur Veiligheidsregio Utrecht, een actieve presentatie voor de Coalitie voor Veiligheid in Baarn. Daarbij stonden de thema's weerbaarheid en veerkracht centraal. Thema's die reservisten heel goed herkennen in relatie tot hun werk voor Defensie. Reden genoeg voor hoofdredacteur Jan Haitsma om met Jaap hierover in gesprek te gaan.

Coalitie voor Veiligheid

Vijftien vakbonden en beroepsorganisaties uit de sector veiligheid, waaronder Defensie, werken samen in de Coalitie voor Veiligheid (CVV). De CVV geeft onder meer gevraagd en ongevraagd advies aan de Nederlandse overheid op het gebied van veiligheidsvraagstukken in Nederland, Europa en de rest van de wereld opdat mensen en maatschappelijke organisaties zich in vrijheid en veiligheid kunnen blijven ontplooiën. Drie waarden staan daarbij centraal: Deskundigheid, Gedrevenheid en Betrokkenheid.

Weerbaarheid en Veerkracht, wat houdt dat in?

Het zijn twee termen die onder de Engelse term resilience vallen. In Nederland hebben we er nog geen betere term voor kunnen bedenken. Bij weerbaarheid gaat het erom dat je zaken robuust opbouwt zodat je schokbestendig bent. En de veerkracht is de manier waarop je omgaat met een ontwrichtende gebeurtenis. Eigenlijk zeggen we dat we beide aspecten in Nederland moeten versterken. We zijn natuurlijk gewend dat er altijd heel veel goed gaat en dat is heel fijn, maar biedt geen zekerheid voor de toekomst.

Menigeen in Nederland is opgegroeid met de belofte dat "het nooit meer oorlog zou worden. Voor altijd vrede, maak je geen zorgen. En als het misgaat, dan komen de mensen aan de andere kant

van de plas om ons te redden."

Zeker in de afgelopen periode is gebleken dat dit geen zekerheid meer is. De oorlog in Oekraïne is verschrikkelijk. En de instelling van Amerika richting Europa is veranderd. Dat maakt dat we geopolitiek anders moeten gaan bewegen. Maar ook als we dichterbij huis kijken. Het hoeft niet alleen over militaire dreigingen te gaan, met wat we nu zien aan drones en cyberaanvallen. Maar ook gewoon de kans op een heel lange stroomuitval. Dat is inmiddels reëel in Nederland en dat zijn we echt niet meer gewend. Alles is perfect in Nederland. Ook de kans op langdurige en onbeheersbare natuurbranden, extreme neerslag en overstromingen neemt toe.

Crisis- en rampenbestrijding

We zitten in een best wel explosieve cocktail van zaken die mis zouden kunnen gaan, in een samenleving die niet meer gewend en geoefend is om hiermee om te gaan. Tot 1986 hadden we natuurlijk onze Bescherming Bevolking (BB). Dat waren 160.000 mensen die paraat stonden voor ons om daar dingen in te betekenen. Die zijn allemaal bedankt voor hun bewezen diensten, want het was niet meer nodig. Er is veel weggegaan, ook bij Defensie en de hulpdiensten. Vanuit de veiligheidsregio's zijn wij nu vooral voor de brandweer, korte crisis- en rampenbestrijding in de kern. Daar is eigenlijk ook stelselmatig op bezuinigd in Nederland. Desondanks hebben we het knap gedaan. En krap,

het is nog steeds net gelukt eigenlijk. Dat was best zorgwekkend. Daarom pleiten wij ervoor dat we eigenlijk weer moeten kijken hoe we het, gezien de enorme risico's en de dreiging, proberen het goede te doen voor de samenleving. Maar dat kunnen we niet alleen.

Bijstand aan Defensie

Tot voor kort leverde Defensie veel mogelijkheden tot bijstand aan de veiligheidsregio. Daar is een mooie catalogus voor gemaakt. Maar Jaap geeft aan dat het nu ook gaat om bijstand aan Defensie. Hij heeft heel veel bewondering voor de enorme opbouwoperatie waar Defensie mee bezig is. Een opbouw die recht doet aan het huidige wereldbeeld dat de laatste jaren zo is verschoven. Waar Defensie de afgelopen decennia vooral heeft ingezet op hoofdtaak 3 (bijstand bij rampen en crisis) en hoofdtaak 2 (bevorderen van de (internationale) rechtsorde en stabiliteit), verschuift de aandacht steeds meer naar hoofdtaak 1 (beschermen van het eigen grondgebied en dat van bondgenoten). Dat betekent dat Defensie de focus verlegt en zaken gaat loslaten. En de rol van de veiligheidsregio's nog belangrijker wordt, ook op het gebied van ondersteuning van Defensie in Nederland.

Hetzelfde DNA

In de basis zijn wij allemaal hulpverleners. Wij delen zo'n beetje hetzelfde DNA. Net als Defensie hebben we doeners met een missie. Die willen heel graag van betekenis zijn, het liefst lokaal en regionaal. Bij een goede uitwerking van de samenwerking ontstaat ruimte om die taken daar te vervullen.

Zie je nog een rol voor Defensie in het binnenland?

Jaap bevestigt dat met een stellig zeker. Als de troepen oostwaarts gaan en op zee zijn, hebben wij elkaar keihard nodig voor de binnenlandse beveiliging. Denk bijvoorbeeld aan de beweging die op gang komt met Host Nation Support. Daar moeten we elkaar vasthouden. Hoe gaan we dat doen? Hoe kunnen we die enorme troepenmacht dan vanuit het westen door Nederland laten trekken? Daar kunnen wij samen met de politie veel in betekenen natuurlijk. Maar dan hebben we ook Defensie nadrukkelijk nodig.

Biografie Jaap Donker

Jaap Donker is de Algemeen Directeur Veiligheidsregio Utrecht (VRU) en landelijk voorzitter van de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's.

Voordat hij bij de VRU aan de slag ging, was hij Directeur Publieke Gezondheid bij de GGD-regio Utrecht (GGDrU), waar hij tijdens de coronacrisis het regionale Corona-bedrijf ontwikkelde en aanstuurde.

Jaap heeft veel ervaring met crisismanagement, onder andere als landelijk coördinator van de opvang van de Oekraïense vluchtelingen en de (crisis) noodopvang tijdens de asielcrisis.

Naast zijn werk bij de VRU pakt hij het voortouw in regionale en landelijke netwerken.

Zo is hij landelijk portefeuillehouder Weerbaarheid namens de Veiligheidsregio's, trekker van het platform WeerbaarNL en voorzitter van de Landelijke Tafel Militaire & Multidreiging.

Samenwerking

Transporten van west naar oost zijn enorme militaire operaties. Daar zit Defensie het beste in. Maar denk ook aan de bewegingen als er veel slachtoffers vanuit de oostgrens weer hierheen komen. Die moeten we opvangen. Dan kunnen wij als veiligheidsregio's, zeker met onze GHOR, onze opgeschaalde zorg, de ziekenhuizen en partners veel betekenen. Vanuit zijn kantoor kijkt Jaap uit op het calamiteitenhospitaal. Hij geeft aan dat we er daarvan maar één in Nederland hebben. Hij is blij dat het dichtbij zit. Tegelijkertijd realiseert hij zich dat het snel vol zal zijn. Dat vereist vooruitkijken hoe we in aanloop daar naartoe zorgen dat we een zorgreserve opbouwen. Jaap is blij dat er nu een roadmap civiel-militaire samenwerking is gemaakt, samen met Defensie, Justitie en Veiligheid, de NCTV en de veiligheidsregio's. Door uitwerking van de scenario's wordt ook duidelijker waar de gaten vallen. En hoe en wie welke taken kan overnemen. Als veiligheidsregio's leveren we heel graag een nog grotere bijdrage aan die binnenlandse veiligheid. Daar zitten wel bepaalde grenzen aan, want onze organisatie kan ook niet alle taken overnemen. Neem bijvoorbeeld de taken die de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD) doet. Veel van mijn mensen zouden dat fantastisch vinden overigens, maar dat kunnen wij niet. Daar geldt dan het credo "schoenmaker, blijf bij je leest". Jaap herkent de nauwe samenwerking met Defensie in de veiligheidsregio's met de Regionaal Militair Operationeel Adviseur (RMOA) en de Regionaal Militair Beleidsadviseur (RMBA). Het zijn functies die door beroepsmilitairen en reservisten worden vervuld. In zijn eigen veiligheidsregio zitten zij bij crisisbeheersing echt aan tafel en verstaan zij de taal. Dat contact is heel goed en dat vindt Jaap mooi en een onmisbare schakel in de regionale crisis- en rampenbestrijding.

Oefenen

Tijdens het gesprek komt het woord oefenen ter sprake. Jaap geeft als voorbeeld de brandweervrijwilligers, waarvan er in Nederland zo'n twintigduizend zijn. Die zijn naast dat ze 24-7 paraat staan voor brandweer-taken vaak ook een beetje de lokale smeeroilie voor heel veel andere activiteiten. Maar wat die doen is elke week oefenen op scenario's, zowel praktisch (buiten brand blussen) als in theorie, zoals de mentale impact van gebeurtenissen en hoe daarmee om te gaan. Verder reanimeren onze vrijwilligers heel veel mensen omdat zij

vaak het eerste op een plek zijn. Daar worden veel levens mee gered. Daar ben ik heel trots op en dankbaar voor. Tegelijkertijd zien we ook dat het een mentale belasting heeft, zeker als het een bekende is en in de eigen gemeenschap gebeurt. Het voorkomen dat de emmer met mentale belasting overstroomt, daar oefenen zij dus ook op.

Reservisten

Net als bij Defensie is het natuurlijk een enorme opgave om medewerkers aan te trekken. Daar trekken we dan ook samen in op vanuit aspecten van civiel-militaire weerbaarheid. In de hoop dat velen enthousiast worden en als vrijwilliger of reservist een bijdrage willen leveren. In onze gedeelde visie gaat een groot deel daarvan ook Defensie verrijken. Maar een deel zal ook zeggen niet op uitzending te willen gaan en juist lokaal of regionaal iets te willen betekenen. Dan zijn zij bij de veiligheidsregio aan het goede adres. Binden en boeien doe je dan door met mensen te oefenen en ze te blijven betrekken, want als het saai wordt willen zij niet meer doorgaan. Al is het vervelend, af en toe een goede brand of crisis helpt hen. Dat houdt de zaak op scherp. Dan weet men ook weer waarvoor men het doet.

Noodsteunpunten

Een van de concrete zaken waar Jaap mee aan de slag wil, is een pilot met lokale noodsteunpunten verspreid over Nederland. Waarbij de 'command and control' kan plaatsvinden vanuit brandweerka-zernes op gebieden waar de veiligheidsregio goed in is: coördinatie en crises. Jaap ziet daarin na de pilotfase mogelijk ook een mooie rol voor reser-visten om bijstand te leveren, afhankelijk van welk type ramp of crisis er is.

Jaap noemt als voorbeeld langdurige stroomuitval-len waar de energieleveranciers steeds meer voor waarschuwen momenteel/.

Al gauw ontstaat er zo'n situatie stress over wat er aan de hand is, hoe lang het duurt en waar men-sen terecht kunnen voor informatie of het doen van een noodmelding. Dat leren we ook van de stroomstoring in Spanje en Portugal vorig jaar. Dat soort dingen is wat een steunpunt zou kunnen betekenen. Inmiddels is een visie op noodsteun-punten uitgewerkt. Het een politieke wens dat we dat weer gaan terugbrengen in Nederland. Daar is Jaap erg voor als basale functionaliteit in dorpen en wijken, zo mogelijk binnen wandelafstand voor iedereen. Of tenminste voor mensen bereikbaar, zodat men daar meer informatie kan krijgen. Dat is waar mensen behoefte aan hebben. Men wil we-ten wat er aan de hand is, wat handelingsperspec-tieven zijn en hoelang de situatie nog gaat duren. Dat is de basis.

Onlangs heeft ieder huishouden een brochure van de NCTV ontvangen. De boodschap daarin is om te proberen zelfredzaam te zijn. En daarnaast om samen redzaam te zijn. Wij zien gelukkig dat veel buurten en wijken die handschoen oppak-ken zonder enige overheidsbemoeyenis. Dat is ook hard nodig. Want als bijvoorbeeld langdurige stroomuitval zich voordoet, zijn onze hulpverleners knetterdruk met bijvoorbeeld mensen redden uit stilstaande liften. Na verloop van tijd vallen riole-ringen en stromend water stil. Dat zijn allemaal cascade effecten, waarbij vrij snel schaarste ont-staat omdat we nu eenmaal een 'just-in-time' eco-nomie hebben. Dat geeft heel snel chaos.

We zien het al bij een pinstoring van een uur, waarbij mensen gaan rondrennen. We zien het bij een kookadvies van drinkwater: mensen rennen naar de supermarkt, vechten voor flessen water en gaan toiletrollen hamsteren. Mensen zijn niet meer gewend dat er iets misgaat.

We moeten ons ervan doordringen dat het ons even tegen kan zitten. En dat we dan tegen een stootje moeten kunnen. Dat kan door ons voor te bereiden op ontwrichtende situaties. Niet om pa-niek te zaaien, maar om er te kunnen staan als het misgaat.

Verschillen

In grote lijnen komen de 25 veiligheidsregio's met elkaar overeen op het gebied van brandweer, risi-co- en crisisbeheersing en de GHOR. Er zijn soms ook regionale verschillen op het gebied van am-bulancediensten. Soms is dit onderdeel van een Veiligheidsregio en bij een andere regio is dat een commerciële partij. En de ene regio is meer stede-lijk en een andere meer landelijk. Die verschillen

zijn niet erg, omdat de grote lijnen hetzelfde zijn. Desondanks blijven er zorgen over voldoende slagkracht door de bezuinigingen in de afgelopen jaren terwijl men ook een rol in de binnenlandse veiligheid wil invullen. Veiligheidsregio's lopen tegen hun grenzen aan. Ook hier is dijkverzwaring nodig. Dat kunnen we deels door samen met Defensie op te trekken en te kijken hoe de versterking van Defensie ook kan worden aangewend voor het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid en de binnenlands veiligheid.

Naast versterking van wegen en spoor ten behoeve van militaire transporten zal Nederland ook in de basis versterkt moeten worden om beter om te kunnen gaan met stroomstoringen, onbeheersbare natuurbranden of een overstroming. De uitdaging is dus om te kijken naar die bredere basis om uiteindelijk elkaar te kunnen helpen en minder concurrerend te zijn. Voor het veilig maken van Nederland en onze buitengrenzen. Met die gedachte probeert het Veiligheidsberaad en de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's

politiek Den Haag hierbij te helpen. Jaap geeft aan dat het Veiligheidsberaad een manifest heeft ingeleverd bij de formerende partijen voor structurele investering in die regionale en binnenlandse veiligheid.

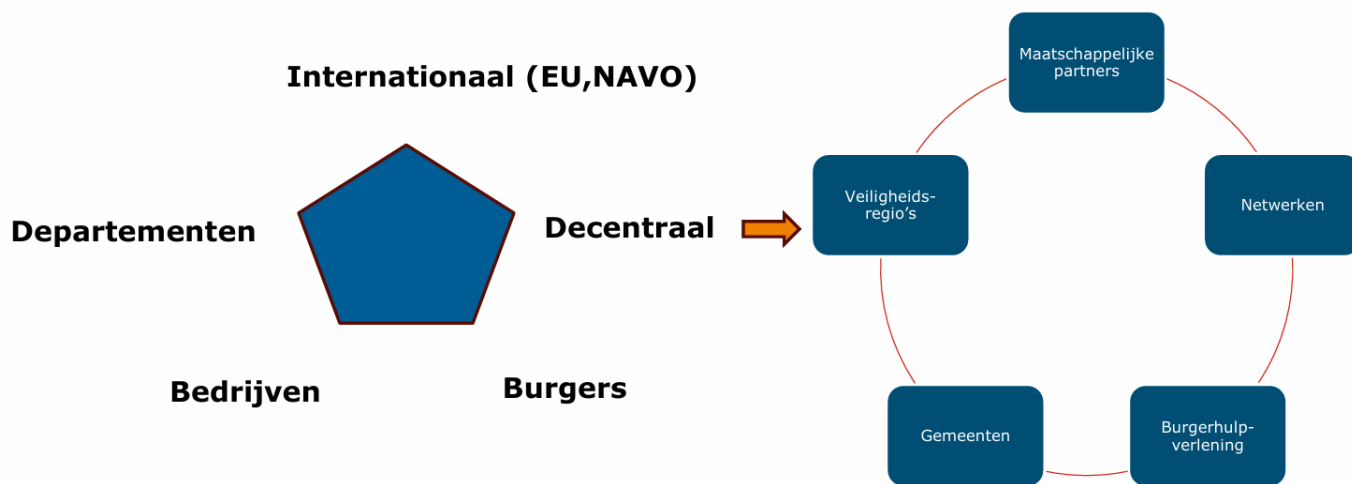
Jaap ziet mogelijkheden om in coalitieverband Defensie te helpen door in het binnenland wat taken over te nemen zodat er voor Defensie ruimte ontstaat voor gereedstelling en om taken in het buitenland goed te kunnen doen. Daarnaast kan Defensie de veiligheidsregio's helpen om de afspraken uit de roadmap Civiel-militaire samenwerking concreet te maken en aan te geven waar Veiligheidsregio's bij kunnen ondersteunen. De roadmap en het gezamenlijk uitwerken geeft voor de komende twee jaar echt richting. Onderdeel daarvan is ook het landelijk crisisplan militaire dreiging.

Veiligheidsberaad

Naast de CVV ziet Jaap ook een kans voor het veiligheidsberaad. Dit is de vergadering van de 25 voorzitters van de veiligheidsregio's, de burgemeesters van de grootste gemeente in een veiligheidsregio. Tot corona kwamen zij een paar keer per jaar bijeen voor branddoctrines of andere beleidsmatige zaken. Tijdens corona kwam er een omslag omdat die crisis meerdere regio's oversteeg en langduriger aanhield dan de relatief kortstondige crises die een veiligheidsregio tot dan toe kende. Tijdens de coronacrisis is men elkaar actiever gaan opzoeken voor afstemming over bijvoorbeeld de invoering van beperkingen en de handhaving ervan. Het bleek waardevol advies voor politieke bestuurders op te leveren. Na corona diende de volgende crisis zich aan: de verschrikkelijke oorlog in Oekraïne. Er kwamen hulpvragen voor coördinatie en huisvesting voor ontheemden. In Utrecht zijn er in de aankomst-hub van de Veiligheidsregio Utrecht meer dan 25.000 ontheemden opgevangen. Daarna kwam de crisis in de asiel-keten en vervolgens de vraag voor het bouwen aan een meer weerbare samenleving. Het veiligheidsberaad is hiermee meer een platform geworden voor grote nationale veiligheids-uitdagingen. Ook de Minister van Defensie sluit af en toe aan. Dat heeft onder meer geleid tot de gezamenlijke roadmap civiel militair. Ook vanuit het gezamenlijke besef dat we elkaar kunnen versterken en moeten voorkomen dat we concurrenten worden rond bijvoorbeeld de inzet van reservisten.

Het 'landschap'

Concurrentie

Jan merkt op dat circa 45% van de reservisten bij Defensie zelf of in vitale sectoren werkt. Dat zou in tijden van een crisis kunnen gaan wringen. Jaap beaamt dat, en geeft aan dat men zich niet te rijk moet rekenen en er veel meer reservisten nodig zijn. Hij benadrukt het belang om in de koude fase goed in gesprek te blijven met een reservist om goed beeld te blijven houden van andere verplichtingen, zoals mantelzorg. Dat vraagt ook om situaties te doorleven. Zo bleek dat het openhouden van onderwijs voorkwam dat kinderen naar huis werden gestuurd. Dat had een positieve impact op de beschikbaarheid van bijvoorbeeld verpleegkundigen.

Van waarde zijn

Het goed kunnen overbrengen van de boodschap van weerbaarheid is belangrijk. Naast het NCTV zijn ook burgemeesters en oud-militairen hier actief in. Bij de recente explosie in de binnenstad van Utrecht zagen we dat mensen naar elkaar omkijken en hulp aanbieden in de vorm van crowdfunding en het beschikbaar stellen van woonruimte. Jaap is ervan overtuigd dat mensen iets willen bijdragen en dit soort voorbeelden moet je laten zien en doorvertellen. Militairen kunnen hier een goede bijdrage aan leveren omdat zij doorgaans

bedreven zijn in coördinatie en het geven van handlingsperspectieven. Ook ouderen kunnen van waarde zijn. Zo werd voor de Oekraïense ontheemden de Jaarbeurs opengesteld. Al snel zagen we dat er een grote zorgvraag was, maar huisartsenposten zaten al vol. Al snel boden gepensioneerde

artsen en huisartsen van 70 en 80 jaar hun hulp aan. Zij hebben 24/7 een rooster gedraaid en de VRU heeft hiervoor een eigen huisartsenpost geopend om te voorkomen dat het regionale zorgsysteem werd overbelast.

Tot slot heeft Jaap nog een boodschap voor de reservisten en andere lezers:

“We staan voor een enorme uitdaging: militair en civiel. Laten we schouder aan schouder staan, kijken of we er samen het hoofd aan kunnen bieden en hoe we daar iedereen een passende plek in kunnen geven. Waar Defensie de blik meer naar buiten moet richten gezien de situatie kunnen de Veiligheidsregio’s met o.a. hun

brandweermensen (beroeps- en vrijwillig) wellicht meer betekenen in de regionale en binnenlandse veiligheid.

En dichterbij huis. Kijk hoe het bij u thuis is, kijk bij uw naasten en kijk in uw wijk hoe we gezamenlijk een plan kunnen maken. Maak zo het verschil!”

De KVNRO feliciteert haar beschermheer Prins Maurits, Prins van Oranje-Nassau, van Vollenhoven van harte ter gelegenheid van zijn verjaardag op 17 april.

Van augustus 1987 tot januari 1989 vervulde Prins Maurits zijn dienstplicht bij het Korps Mariniers en de Koninklijke Marine. Sinds 1 mei 2013 is hij adjudant in buitengewone dienst van Koning Willem-Alexander. Op 1 september 2017 is hij bevorderd tot kapitein-ter-zee.

Sunset March

De Sunset March is sinds 19 oktober 2014 een dagelijks eerbetoon aan de geallieerde militairen, die gevochten hebben voor de vrijheid van Nederland.

In Nijmegen is een nieuwe stadsbrug gebouwd, "de Oversteek", vlak bij het deel van de Waal waar op 20 september 1944 Amerikaanse militairen tijdens operatie Market Garden de Waal zijn overgestoken. Tijdens deze zogenaamde "Waalcrossing" zijn 48 geallieerde militairen omgekomen. De verlichting van deze nieuwe brug is heel speciaal. Er staan 48 paren lichtmasten op de brug. Rond het tijdstip van zonsondergang worden deze lichtmasten, paar voor paar, na elkaar ontstoken in het tempo van een trage mars. Iedere avond, als het eerste paar lichtmasten wordt ontstoken, loopt een veteraan de Sunset March mee in het tempo waarin de lichten aangaan.

Op 17 januari jl. had de NRFK de eer om met een veteraan de mars te lopen. Circa 30 personen verzamelden zich tegen zonsondergang bij de brug en begaven zich gezamenlijk naar de overzijde. Om precies 17.02 uur gingen de eerste lantaarnpalen aan en zette de stoet zich in beweging. Veteraan van de dag was Lkol Van de Kreeke, die op verzoek van de organisatie samen met de vaandeldrager vooraan in de stoet liep.

Bij aankomst aan de overzijde sprak de overste de aanwezigen toe. Hij wees nog eens op het belang van onze vrijheid die door buitenlandse militairen afgedwongen werd.

De plechtigheid werd beëindigd met het leggen van een krans en het houden van een minuut stilte.

Met dit initiatief willen de veteranen niet alleen herdenken welk offer de Amerikaanse militairen hier ver van huis hebben gebracht voor de vrijheid van het Nederlandse volk. Zij willen hiermee vooral ook een zichtbare brug slaan naar alle veteranen die in missies over de hele wereld hebben bijgedragen en nog steeds bijdragen aan vrede en vrijheid.

Bundeling denkkraft KVNRO voor nieuw NTC

Medio 2025 sprak Commandant Landstrijdkrachten de intentie uit om weer een National Territoriaal Commando (NTC) op te richten. De uitdaging was om beeld te krijgen van de opbouw van de organisatie, taken en stafprocessen uit die tijd. Van digitalisering was in die tijd nog geen sprake.

Daarop bood de KVNRO haar hulp aan in de verwachting dat veel leden nog kennis en expertise op dit gebied hebben. Hoewel vooraf bekend was dat niet alle inzichten hergebruikt zouden kunnen worden, bleek dat voor tientallen leden geen belemmering om persoonlijk een bijdrage hieraan te willen leveren.

De gedachte achter de heroprichting van een NTC is dat de landmacht brigades zich primair zullen richten op inzet nabij de NAVO-grenzen, en daarmee buiten Nederland. Een NTC is dan nodig voor de militaire inzet voor onder andere logistieke doorvoer, Host Nation support en verdediging binnen de Nederlandse landsgrenzen.

KVNRO-leden in gesprek met de projectleiding

Gezien het aantal aanmeldingen en de diversiteit aan rangen werden twee groepen gevormd: oud-commandanten in de rang van generaal, en oud-commandanten en stafmedewerkers in de rang tot en met kolonel. Zij gingen in gesprek met de projectleiding om hun kennis en inzichten te delen aan de hand van verschillende onderzoeksvragen. Het leverde unieke en waardevolle inzichten op. Deze worden in de komende maanden getoetst op herbruikbaarheid en toepasbaarheid voor de bedachte opzet en inrichting van de nieuwe organisatie.

De uitkomsten van onderzoeksvragen werden gepresenteerd

A portrait of King Willem-Alexander of the Netherlands, a middle-aged man with a beard and mustache, wearing a dark blue suit, white shirt, and blue patterned tie. He is standing in front of a dark blue door with gold-colored rectangular panels. The text is overlaid on the lower half of the image.

**De Koninklijke Vereniging van Nederlandse
Reserveofficieren feliciteert**

Koning Willem-Alexander

**van harte ter gelegenheid van zijn
verjaardag op 27 april**

Koning Willem-Alexander vervulde zijn dienstplicht bij de Koninklijke Marine en heeft daarna ook gediend bij de Koninklijke Landmacht en de Koninklijke Luchtmacht, waar hij het groot militair vliegbrevet behaalde.

Tot de troonswisseling had de Koning de rangen van Commandeur in de Koninklijke Marine, Brigadegeneraal in de Koninklijke Landmacht en Commodore in de Koninklijke Luchtmacht.

Ook was hij adjudant in buitengewone dienst van Koningin Beatrix. Omdat het staatshoofd ook lid is van de regering kan de Koning geen militair zijn en is hem bij de troonswisseling op verzoek eervol ontslag verleend. Sinds zijn inhuldiging neemt de Koning jaarlijks het veteranendefilé af.

Foto: © RVD – Gemmy Woud-Binnendijk

De comeback van de reservist

Aan het einde van de Koude Oorlog had de landmacht een mobilisabele reserve van zo'n 400.000 man. Daar kan Defensie nu alleen maar van dromen. Het middel van reservisten is er een met een lang verleden en een nieuwe toekomst.

Met toestemming overgenomen uit **Checkpoint**, een uitgave van het Nederlands Veteraneninstituut

Tekst: Rein Bijkerk, Beeld: NIMH, Rijksmuseum

Of het nu gaat om een middeleeuwse ridder of de hightech strijder van tegenwoordig, de militaire professional voelt zich meestal het prettigst in een beroepsleger vol goedgetrainde vak-genoten. Zo'n krijgsmacht is doorgaans beperkt in omvang. Een beroepsleger is nu eenmaal erg duur. Daarom zijn er door de geschiedenis heen telkens manieren gezocht en gevonden om op een betaalbare en maatschappelijk aanvaardbare manier in geval van nood toch over een flinke strijdmacht te kunnen beschikken. De huidige reservistenplannen passen in dit beeld.

Boeren en stedelingen

Neem de al genoemde ridders. Dat waren de militaire professionals van hun tijd. Ze wijdden hun leven aan oefenen en oorlog voeren. Het te paard met honderden of zelfs een paar duizend tegelijk in galop uitvoeren van een massale charge op de tegenpartij was hun specialiteit. Echter, zo'n ridderlijk bestaan kostte veel tijd en geld. Dus bleef het aantal ridders beperkt en werden ook anderen ingezet. Dat konden huurlingen zijn, militairen die zich voor een veldtocht verhuurden aan een opdrachtgever. Ook plaatselijke boeren en stedelingen konden – verplicht of vrijwillig – een militaire rol vervullen. Beide laatste groepen waren slechts voor een beperkte tijd beschikbaar. Boeren moesten immers weer naar huis voor het binnenhalen van de oogst en stedelingen moesten hun ambacht weer kunnen oppakken. Het waren parttime- soldaten. Een soort reservisten naast de professionals.

Amsterdamse schutters

De stedelijke schutterijen vormen een ander voorbeeld. Zoals de zeventiende-eeuwse Amsterdamse schutters. Die zijn wereldberoemd dankzij Rembrandts Nachtwacht, met daarop de compagnie van kapitein Frans Banninck Cocq en zijn luitenant

Willem van Ruytenburch. Amsterdam telde vele duizenden schutters. Burgers die oefenden voor de verdediging van de eigen stad en het handhaven van de openbare orde. Die laatste taak was in de praktijk het belangrijkste. De schutters werden gezien als betrouwbaar, omdat alleen burgers die hun eigen uitrusting konden betalen schutter mochten worden. Het mogelijk oproerige lagere volk bleef dus buitengesloten. Maar tijdens het roemruchte Rampjaar 1672 werden de Amsterdamse schutters wel degelijk voluit militair ingezet. Ze hielpen toen als reservetroepen mee bij de succesvolle verdediging van de Hollandse Waterlinie. De laatste verdedigingslijn van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden tegen de Franse invasiemacht van 'Zonnekoning' Lodewijk de Veertiende.

Massamobilisaties

De moderne dienstplicht is een erfenis van de Franse Revolutie aan het einde van de achttiende eeuw. Onderdanen van vorsten werden zelfstandige burgers met rechten én plichten. Een van die plichten was de dienstplicht. Het was Pruisen en daarna Duitsland dat vervolgens een slim systeem ontwikkelde dat optimaal van die dienstplicht gebruikmaakte. Jaarlijks werd een lichte jongemannen voor oefening opgeroepen. Na afloop daarvan bleven de getrainde dienstplichtigen een aantal jaren oproepbaar bij mobilisatie. Het voordeel was enerzijds dat grote aantallen jongemannen militair werden geoefend en als reservist beschikbaar bleven, terwijl anderzijds de kosten in de hand werden gehouden. Want na hun oefenperiode konden de dienstplichtigen gewoon verder met hun burgerleven om – behalve voor herhalingsoefeningen – alleen in geval van oorlogsdreiging of feitelijke

oorlog weer te worden opgeroepen. Dit systeem maakte het mogelijk om bij mobilisatie een massale leger van honderdduizenden of zoals in het geval van Duitsland en Frankrijk enkele miljoenen militairen te vormen.

Fundament

Ook Nederland ging mee in deze ontwikkeling. Zo konden in 1914 bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog zo'n 200.000 militairen op de been worden gebracht. Tijdens de Duitse aanval in mei 1940 telde de krijgsmacht bijna 300.000 man. Op een kleine kern van beroepsmilitairen na waren dat allemaal opgeroepen reservisten. In de naoorlogse jaren bleef de mogelijkheid van massale mobilisatie het fundament van de verdediging. Aan het einde van de Koude Oorlog beschikte de landmacht over een reservoir van 400.000 reservisten, waarvan er bij mobilisatie 140.000 meteen zouden worden ingezet.

Comeback

Maar toen viel De Muur, en het Warschaupact en de Sovjet-Unie verdwenen als sneeuw voor de zon. Ons land schortte de opkomstplicht op. Daarmee verdween feitelijk de dienstplicht. Nederland stapte over op een beroepsleger van bescheiden omvang. Vooral bedoeld voor inzet bij buitenlandse (vredes)missies. Voor reservisten resteerde slechts een beperkte en op vrijwilligheid gebaseerde rol. Wie wil, kan bijvoorbeeld toetreden tot een Infanteriebataljon Bewaken Beveiligen Korps Nationale Reserve (Infbat BB KNR), de erfgenaam van de vooroorlogse Vrijwillige Landstorm. De Infbat BB KNR bestaat uit enkele duizenden

part-timemilitairen en is met name bestemd voor taken in Nederland zelf. Ook wie over een militair relevante expertise beschikt, kan zich bij de krijgsmacht als reservist aanmelden. Dan gaat het bijvoorbeeld over weg- en waterbouwkundigen, cyberspecialisten of tolken. Deze categorie 'reservisten specifieke deskundigheid' wordt geregeld ingezet bij buitenlands optreden.

Sinds de Russische aanval op Oekraïne in 2022 is de Europese veiligheidssituatie dramatisch veranderd. Ook omdat Rusland tegen steeds meer landen steeds verdergaande hybridestrijdmiddelen inzet: cybercriminaliteit, sabotageacties en drones. Net als veel andere landen is Nederland begonnen met het fors verhogen van de defensie-inspanning. In 2030 moet de krijgsmacht, inclusief burgerpersoneel, 100.000 mannen en vrouwen tellen. Het aantal reservisten stijgt daarbij van 8500 naar 20.000. Voor de verdere toekomst wordt zelfs

gedacht aan een krijgsmacht van 200.000 mannen en vrouwen. In dat geval zal het aantal reservisten met een veelvoud toenemen.

Maatschappij en krijgsmacht

Defensie hoopt op slimme wijze voldoende beroepsmilitairen te werven en veel vrijwillige reservisten aan te trekken. Duidelijk is in elk geval dat krijgsmacht en samenleving de komende jaren veel meer met elkaar te maken krijgen. Aan de strakke scheiding na de Koude Oorlog tussen de militaire wereld en het civiele bestaan komt een einde.

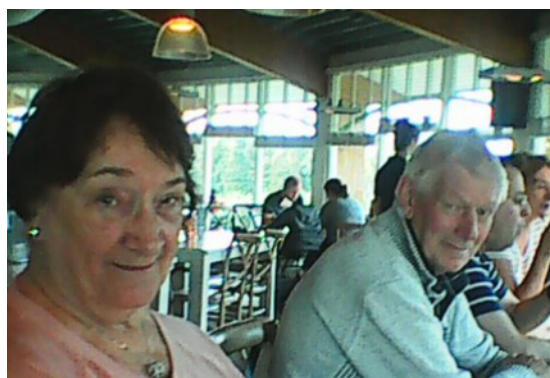

In memoriam Johan Groenendijk

Op 10 januari 2026 overleed op 83-jarige leeftijd de elnt (R) KNR b.d. J.C.A. (Johan) Groenendijk, in leven zeer gewaardeerd lid van de KVNRO Afdeling Utrecht.

Na zijn functionele leeftijdsontslag als pelotonscommandant bij de Nationale Reserve had Johan wat tijd over en stelde hij zich verkiesbaar als afdelingssecretaris. Een taak die hij gedurende tien jaar, tot 2007, met grote toewijding en nauwgezetheid vervulde, altijd oog hebbend voor de mens. Bovendien vervulde hij in 2000 gedurende een jaar de rol van afdelingsvoorzitter ad interim wegens het plotseling overlijden van de toenmalige afdelingsvoorzitter.

Foto: Elnt (R) KNR b.d. Johan Groenendijk

Tijdens de jaarvergadering van 2008 werd hem voor zijn buitengewone inzet voor de vereniging, en de Afdeling Utrecht in het bijzonder, door het Hoofdbestuur de erepenning in zilver toegekend. In de daaropvolgende jaren was Johan nog nauw betrokken bij de organisatie van de maandelijkse messborrels die van oudsher door de afdeling werden georganiseerd in samenwerking met de Vereniging Officieren Hojel. Ondersteund door zijn vrouw Trix was Johan de drijvende kracht achter deze bijeenkomsten.

Na het overlijden van zijn vrouw en de daaropvolgende coronacrisis verdween Johan wat naar de achtergrond maar was nog steeds betrokken. Voor de afdeling kwam zijn overlijden dan ook onverwacht. In de annalen van de afdeling zal hij blijvend herinnerd worden.

**Deadline kopij nummer 2 van 2026:
11 juni 2026**

Colofon

De Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserveofficieren (KVNRO) is opgericht op 22 december 1917 te Utrecht.

Lidmaatschap

KVNRO € 38,00 per jaar

Het lidmaatschap wordt elk kalenderjaar stilzwijgend verlengd. Opzeggen dient te zijn gebeurd voor 1 december bij de ledenadministratie.

Ledenadministratie

ledenadministratie@kvnro.nl

© De Reserveofficier

Overname van artikelen is enkel toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie en onder uitdrukkelijke vermelding van de bron. Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de teksten in dit magazine.

Redactie

Maj b.d. Jan Haitsma

Lkol Jos Oostdam

redactiero@kvnro.nl

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeleverde kopij aan te passen.

Aan dit nummer werkten verder mee:

Eugenio van Berkom, Wouter de Nijs en anderen.

www.nrfk.nl

www.kvnro.nl

www.avrm.nl

Vormgeving en druk

Kerkhove Beilen

AVRM & KVNRO ORGANISEREN HET

NRFK KONINGSFEEST

op vrijdag 24 april 2026 16:00 uur

GREBBELOUNGE FORT aan de BUURSTEEG

RENSWOUDE (nabij Veenendaal)

Muziek - Lekker eten & drinken

*Leden en introducés zijn van harte welkom.
Militairen DT2 met modeldecoraties,
andere genodigden feestelijke kleding.*

Kaarten zijn te bestellen via:

www.nrfk.nl

